

**Rada Gminy
w Rutkach**

*Sprawa o z d a n i e
z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Rutkach za 2020 rok
oraz bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2021 rok*

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rutkach w 2020 r. na realizację zadań zleconych oraz zadań własnych posiadał następujący plan finansowy:

*W Dziale 852 Pomoc społeczna oraz 855 Rodzina- plan w kwocie 9 551 096,00 zł,
wykonanie w kwocie- 9 295 493,83 zł*

Wykonanie wydatków budżetowych za 2020 r. w poszczególnych rozdziałach z podziałem na zadania zlecone i własne przedstawia się następująco:

W Dziale 852 POMOC SPOŁECZNA

1. Domy pomocy społecznej

Rozdział 85202 – domy pomocy społecznej:

- plan zadań własnych – 111 195,00 zł,
- plan wykonany – 102 899,23 zł.

Plan zrealizowany został w 92,54 %.

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Do skorzystania z prawa pobytu w domu pomocy społecznej konieczne jest zaistnienie przesłanek określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej: konieczność całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności; brak możliwości samodzielnego funkcjonowania przez osobę w codziennym życiu; brak możliwości zapewnienia tej osobie przez gminę niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności: mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka; małżonek, zstępni przed wstępnymi; gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Zgodnie z art. 61 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej w przypadku niewywiązywania się osób z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Gminie natomiast przysługuje prawo dochodzenia zwrotu poniesionych na ten cel wydatków.

Odpłatność za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej ciąży na gminie tylko wówczas, gdy on sam i osoby mu bliskie nie wnoszą takiej opłaty. Pobyt w DPS jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego utrzymania. W domu pomocy społecznej o zasięgu powiatowym średni miesięczny koszt utrzymania ustala starosta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do 31 marca każdego roku.

Na dzień 31.12.2020 r. w domach pomocy społecznej przebywało 3 mieszkańców skierowanych przez gminę:

- Dom Pomocy Społecznej w Tykocinie – 1 osoba,
- Dom Pomocy Społecznej „Jawor” w Jałówce – 1 osoba,
- Dom Pomocy Społecznej w Kozarzach – 1 osoba,

Rozdział 85205 – zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- plan zadań własnych – 2 555,00 zł,
- plan wykonany – 863,60 zł.
Plan zrealizowany został w 33,80 %.

Uchwałą Nr 129/XVII/20 Rady Gminy Rutki z dnia 15 grudnia 2020 r. przyjęto realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Rutki na lata 2020- 2024

Celem Programu jest:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Rutki,
- 2) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 3) zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W ramach realizacji celów w Gminie Rutki Uchwałą Nr 4/11 Rady Gminy Rutki z dnia 14 kwietnia 2011 r. określono tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Podstawą do powołania i funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego było zawarcie porozumień między wójtem a podmiotami wchodzącymi w skład zespołu interdyscyplinarnego. Zawarcie porozumienia miało istotny wpływ na działanie zespołu interdyscyplinarnego w kontekście zapisu, iż członkowie zespołu wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych i zawodowych. Dlatego też porozumienie stanowi jednocześnie formę zobowiązania do zapewnienia i stworzenia możliwości udziału w posiedzeniach i pracach zespołu wytypowanych przedstawicieli:

1. Komenda Powiatowa Policji w Zambrowie,
2. Sąd Rejonowy w Zambrowie – Kuratorska Służba Sądowa,
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rutkach,
4. Ośrodek Pomocy Społecznej w Rutkach,
5. Oświata,
6. Ochrona zdrowia,
7. Ochotnicza Straż Pożarna w Rutkach
8. Parafia Rzymsko Katolicka w Rutkach i w Grądach Woniecko.

Siedzibą Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Rutki jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Rutkach ul. 11 Listopada 7, 18-312 Rutki Kossaki, który zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną.

Zespół Interdyscyplinarny spotyka się w miarę potrzeb, lecz nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Posiedzenie ZI zwołuje przewodniczący ZI. W 2020 r. Zespół Interdyscyplinarny Gminy Rutki spotkał się 4 razy, natomiast w celu wypracowania szczegółowych rozwiązań problemów powoływane były grupy robocze. W 2020 r. powołano 17 grup roboczych, które spotkały się 40 razy. Spotkania zespołu i grup roboczych są bazą tworzenia systemowych działań oraz wypracowania wspólnych decyzji dotyczących indywidualnych strategii pomocy.

W 2020 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 20 „Niebieskich Kart”. W przypadku 19 rodzin procedury zostały zakończone z powodu ustania przemocy i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie w tym w 10 rodzinach procedura trwała od 2019 r.

Wydatki na podejmowane działania w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie związane z osiągnięciem wyznaczonych celów finansowane są ze środków własnych Gminy w ramach corocznie uchwalanego budżetu. Na realizację zadania wydatkowano kwotę 863,60 zł, z przeznaczeniem na szkolenie pracownika OPS oraz materiały biurowe.

Nadmienia się, że praca z rodziną, w której występuje problem przemocy wymaga wszechstronnej wiedzy, umiejętności, narzędzi niezbędnych do odpowiedniego pokierowania sprawami ludzi oraz wzmocnienia. Działania mają być skuteczne i efektywne. Niestety mimo dużego nakładu obowiązków nie zawsze pomoc z naszej strony wygląda tak, jak byśmy sobie tego życzyli.

Często jesteśmy bezradni i brak nam specjalistycznej pomocy np. psychologa czy terapeuty w tworzeniu indywidualnych planów pomocy w trakcie posiedzeń grup roboczych.

Rozdział 85213 – składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek stały:

- plan dotacji – 16 500,00 zł,
- plan wykonany – 15 497,20 zł.

Plan zrealizowany został w 93,92 %.

Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca składkę zdrowotną za osoby korzystające z zasiłku stałego nie podlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu. Podstawą do naliczenia składki jest kwota pobieranego zasiłku.

Rozdział 85513 – składka na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne:

- plan dotacji – 24 500,00 zł,
- plan wykonany – 21 698,14 zł.

Plan zrealizowany został w 88,56 %.

Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca składkę zdrowotną za osoby korzystające ze świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna nie podlegając ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu. Podstawą do naliczenia składki jest kwota świadczenia.

Rozdział 85214 – zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe:

- plan dotacji na realizację zadań własnych (zasiłki okresowe) – 325 000,00 zł,
- plan wykonany – 267171,48 zł.

- plan ze środków własnych (zasiłki celowe) – 15 000,00 zł,
- plan wykonany (zasiłki celowe) – 3000,00 zł.

Zakup usług pozostałych -(sprawowanie pogrzebu, opłata za schronisko dla osób bezdomnych)

- plan ze środków własnych -15 000,00 zł
- plan wykonany- 7627,00 zł

Plan zrealizowany został w 78,25 %.

Rozdział 85214

Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy - przeznaczony jest dla osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych, niż ustawowe kryterium oraz zasobach pieniężnych nie wystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych. Zasady przyznania tej formy pomocy określa art. 38 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, stanowiący, iż zasiłek okresowy z pomocy społecznej przysługuje w szczególności ze względu na: długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Świadczenie to stanowi różnicę między przyjętym kryterium, a posiadanym dochodem, uprawniającym do świadczeń z pomocy społecznej, przy czym ustalona minimalna gwarantowana wysokość tego świadczenia w roku 2020 wynosiła:

- dla osób samotnych – w wysokości 50% kwoty różnicy między kryterium dochodowym (701 zł), a faktycznie posiadanym dochodem;
- dla rodziny – w wysokości 50% kwoty różnicy między kryterium dochodowym rodziny (528 zł na osobę w rodzinie), a faktycznie posiadanym dochodem rodziny.

Zasiłek okresowy jest wypłacany ze środków pochodzących z dotacji budżetu państwa.

Pomocą w formie zasiłków okresowych objętych zostało 94 rodziny w tym:

- z tytułu bezrobocia -67 rodzin,
- z tytułu długotrwałej choroby – 7 rodzin,
- z tytułu niepełnosprawności – 23 rodzin,

- z tytułu innych powodów –9 rodziny, (przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych).

Zasiłki celowe

Zasiłek celowy adresowany jest do osób i rodzin w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby, w szczególności: zakup żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Świadczenie ma charakter jednorazowy. Kryterium uprawniające do zasiłku celowego jest analogiczne, jak w przypadku zasiłku stałego oraz okresowego. Zasiłek ten jest wypłacany ze środków własnych gminy.

Specjalny zasiłek celowy – większość świadczeń z pomocy społecznej wymaga spełnienia kryterium dochodowego, jednak pomoc społeczna musi reagować na wiele nieprzewidzianych prawem sytuacji, elastyczność w przyznawaniu pomocy pieniężnej wyrażają przepisy o szczególnych przypadkach wypłaty zasiłków. Zgodnie z art. 41 ustawy o pomocy społecznej osobie lub rodzinie, przekraczającym kryteria dochodowe, w szczególnych okolicznościach może być przyznany specjalny zasiłek celowy nie podlegający zwrotowi. Jego wysokość nie może jednak przekraczać odpowiednio kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Zasiłek ten jest wypłacany ze środków własnych gminy.

Zgodnie z ustawą z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy udzielanie schronienia osobom go pozbawionym. Udzielenie schronienia następuje – między innymi – przez przyznanie tymczasowego miejsca schronisku dla osób bezdomnych. Taka pomoc – jako całodobowa i połączona z usługami ukierunkowanymi na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej – wiąże się z koniecznością przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego, podpisania kontraktu socjalnego, a także z odpłatnością. W 2020 r. jedna osoba przebywała w schronisku dla osób bezdomnych.

Rozdział 85215 – dodatki mieszkaniowe:

- plan – 81 353,00 zł,
- plan wykonany – 71 674,68 zł.

Plan zrealizowany został w 88,10 %.

Dodatki mieszkaniowe przyznawane i wypłacane są na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz. U. Z 2019 r. poz. 2133 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001r. w sprawie dodatków mieszkaniowych (Dz.U. z 2001 r. nr 156 poz. 1817 z późn. zm.).

O dodatek mieszkaniowy mogą ubiegać się osoby, które spełniają jednocześnie trzy kryteria:

- posiadają tytuł prawny do lokalu,
- spełniają kryterium dochodowe,
- spełniają kryterium metrażowe.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

1. najemcom lub podnajemcom lokali mieszkalnych,
2. osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
3. osobom zajmującym lokale mieszkalne w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
4. innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
5. osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Rozdział 85216 – zasiłki stałe:

- plan dotacji – 209 000,00 zł,

- plan wykonany – 195 824,67 zł.

Plan zrealizowany został w 93,70 %.

Zasiłki stałe

Zasiłek stały przysługuje osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności i stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. Świadczenie jest zróżnicowane pod względem wysokości, zależnie od dochodu osób oraz dochodu na osobę w rodzinie. Wysokość zasiłku stanowi, bowiem różnicę między owym kryterium (w przypadku osób samotnie gospodarujących – 701 zł, w przypadku osób w rodzinie 528 zł), a dochodem osoby lub rodziny potrzebującej wsparcia. Pomocą społeczną w formie zasiłków stałych zostały objęte 32 osoby, wypłacono 330 świadczeń na kwotę 195 824,67 zł.

Rozdział 85219 – utrzymanie ośrodka pomocy społecznej:

- plan dotacji na realizację zadań własnych – 87 000,00 zł,

- plan wykonany – 86 674,99 zł.

- plan ze środków własnych – 246 889,00 zł,

- plan wykonany – 217 458,60 zł,

Plan zrealizowany został w 91,09 %.

Utrzymanie ośrodka pomocy społecznej:

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Rutkach struktura zatrudnienia przedstawia się następująco:

1. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej
2. Starszy Specjalista pracy socjalnej
3. Specjalista pracy socjalnej
4. Pracownik socjalny
5. Pomoc administracyjna
6. Inspektor do spraw świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego
7. Referent do spraw świadczeń wychowawczych
8. Asystent rodziny
9. Opiekunki środowiskowe - zatrudnione są 2 osoby.

Na wydatki związane z działalnością ośrodka i realizację jego zadań statusowych zaplanowano wynagrodzenia dla pracowników, zakup druków, zasilacz UPS, materiałów biurowych, środków czystości i higieny osobistej, licencji na oprogramowania, program Anti Virus, węgiel, farby, gładź szpachlowa, maseczki, rękawice jednorazowe, płyn do dezynfekcji rąk, szafy biurowe, maty ochronne, prowadzenie spraw BHP, odprowadzanie ścieków, opłata za wodę, opłata za energię, opłata za usługi telekomunikacyjne, przegląd kserokopiarek, dostawa i montaż wykładziny LG, prenumerata czasopisma, szkolenia, delegacje.

Rozdział 85228 – usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

- plan ze środków własnych – 117 700,00 zł,

- plan wykonany – 109 01,43 zł,

Plan zrealizowany został w 92,62 %.

Ustawa o pomocy społecznej wskazuje, że pomoc w formie usług przysługuje osobom, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innej przyczyny wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze przyznaje się na wniosek osoby zainteresowanej, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania, na podstawie decyzji administracyjnej określającej ich zakres, wymiar godzin pracy opiekunek i wysokość odpłatności. Wymiar i zakres usług Ośrodek

Pomocy Społecznej ustala indywidualnie dla każdej osoby wymagającej pomocy. Zakres usług obejmuje pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację zleconą przez lekarza oraz pomoc w podtrzymywaniu psychofizycznej kondycji osoby tego potrzebującej. Usługi opiekuńcze realizowane przez OPS w Rutkach wykonywane są przez zatrudnione opiekunki. Usługami opiekuńczymi objęto 6 osób.

Rozdział 85230 – Program wieloletni „Posiłek w szkole i domu”:

- plan dotacji na realizację zadań własnych – 34 307,00 zł,
- plan wykonany - 34 307,00 zł.

Plan zrealizowano w 100 %.

- plan ze środków własnych – 8 577,00 zł,
- plan wykonany – 8 577,00 zł.

Plan zrealizowano w 100,00 %.

Program wieloletni „Posiłek w szkole i domu”

Pomoc udzielana jest na podstawie Uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i domu”.

W ramach programu realizowane są działania dotyczące w szczególności zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania dzieciom do 7 roku życia, uczniom do czasu szkoły podstawowej i szkoły średniej oraz osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

Celem Programu jest wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewniania posiłku osobom jego pozbawionym, ze szczególnym uwzględnieniem osób z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich. Ponadto program zakłada długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczanie zjawiska niedożywienia, upowszechnianie zdrowego stylu żywienia, poprawę poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach oraz rozwój w gminach bazy żywieniowej, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży.

Pomoc w ramach w/w programu może być udzielona w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Z pomocy w tej formie mogą skorzystać osoby, bądź rodziny których dochód nie przekracza odpowiednio 150% kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

Zgodnie z porozumieniem zawartym pomiędzy Wojewodą Podlaskim a Wójtem Gminy Rutki - na realizację tego Programu w 2020 r. ustalono dotację celową z budżetu państwa w kwocie **34 307,00 zł**. Jednocześnie gmina zobowiązała się przeznaczyć na realizację Programu środki własne w wysokości **8 577,00 zł**, co stanowiło 20,00 % kosztów realizacji zadania.

Pomoc w formie gorącego posiłku udzielana była uczniom Szkoły Podstawowej w Rutkach, Szkoły Podstawowej Grądach Woniecko, Szkoły Podstawowej w Kołomyi uczniom pochodzących z naszego terenu zamieszkującym w internatach i bursach szkolnych w Zambrowie, Łomży, Białymstoku i Krzyżewie.

Ze wsparcia w formie posiłków skorzystało 87 dzieci uczących się natomiast ze świadczeń na zakup posiłków lub żywności skorzystało 49 rodzin.

Rozdział 85295 – Pozostała działalność

- plan dotacji na realizację – 17 839,00 zł,
- plan ze środków własnych -
- plan wykonany – 10 452,00 zł.

Plan zrealizowano w 87,82 %.

Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do programu „Wspieraj Seniora” na 2020, którego celem było

zapewnienie usługi wsparcia Seniorów w wieku 70 lat i więcej, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydują się na pozostanie w domu. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej. Program adresowany jest do:

1. osób w wieku 70 lat i więcej, które pozostaną w domu w związku z zagrożeniem zakażeniem Covid-19,
 2. w szczególnych przypadkach osoby poniżej 70 roku życia.
- W realizacji programu z pomocy i wsparcia skorzystało 11 osób.

Rodzina (DZ. 855)

ZADANIA ZLECONE

Rozdział 85501– świadczenia wychowawcze program "Rodzina 500+"

- plan dotacji – 5 523 266,00 zł,

- plan wykonany – 5 501 495,41 zł.

Plan zrealizowany został w 99,61 %.

- plan środków własnych -16 320,00 zł

- plan wykonany ze środków własnych – 11 066,24 zł

Plan zrealizowany został w 67,81 %

Rządowy program Rodzina 500 Plus zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ma za zadanie pomóc w wychowaniu dzieci poprzez przyznawanie świadczeń wychowawczych. Wypłacane pieniądze mają posłużyć jako częściowe pokrycie kosztów związanych z zaspokojeniem potrzeb życiowych oraz wychowaniem dziecka. Program w swoim założeniu poza poprawą sytuacji polskich rodzin ma również zadanie przyczynić się do zwiększenia dzietności. Zasiłek przysługuje na dziecko do momentu ukończenia przez nie 18-stego roku życia. Z pomocy mogą skorzystać obywatele Polski oraz cudzoziemcy zamieszkujący terytorium RP. O świadczenia mogą starać się rodzice, jeden rodzic, a także opiekunowie dziecka: prawni i faktyczni. Z Programu „Rodzina 500+” (rozdział 85501 §2010) skorzystało 521 rodz.

Rozdział 85502 – świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego:

- plan dotacji – 2 257 750,00 zł,

- plan wykonany – 2 229 608,14 zł.

Plan zrealizowany został w 98,75%.

Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

Głównym kryterium, które decyduje o przyznaniu zasiłku rodzinnego jest kryterium na osobę w rodzinie lub dochodu osoby uczącej się. Zasiłek rodzinny jest przyznawany gdy dochód ten nie przekracza:

- 674,00 zł,
- 764,00 zł w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

W sytuacji gdy wyżej wskazany dochód zostanie przekroczony jest możliwość przyznania zasiłku z zastosowaniem „złotówka za złotówkę”. Polega on na tym, że jeśli dochód zostanie przekroczony zasiłek rodzinny jest przyznawany jednak w pomniejszeniu o taką kwotę, o jaką przekroczone

wymagany dochód.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 lat, albo 21, gdy uczy się w szkole. Zasiłek rodzinny może przysługiwać do 24 roku życia jeżeli dziecko kontynuuje dalszą naukę w szkole lub w szkole wyższej i jest niepełnosprawne w stopniu umiarkowanym lub znacznym. Jeżeli ukończenie 24 lat wypadnie w trakcie ostatniego roku studiów to zasiłek rodzinny przysługuje do końca tego roku akademickiego.

Wypłacono:

1. Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami dla 333 rodzin,
2. Zasiłku pielęgnacyjnego dla 110 osób,
3. Świadczenia pielęgnacyjnego dla 19 rodzin,
4. Specjalnego zasiłku opiekuńczego dla 22 osób,
5. Zasiłku dla opiekuna dla 1 osoby,
6. Świadczenia rodzicielskiego dla 18 rodzin,
7. Jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka dla 60 rodzin,
8. Funduszu alimentacyjnego dla 10 rodzin.

Warunki i tryb otrzymania świadczeń z funduszu alimentacyjnego:

- a) bezskuteczna egzekucja alimentów przez co najmniej dwa miesiące,
- b) dochody rodziny nieprzekraczające 725 zł (netto) miesięcznie, od października 2020 r. 900,00 zł netto.
- c) osoba uprawniona nie ma ukończonych 18 lat lub 25 lat, jeżeli uczy się w szkole lub szkole wyższej albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo,
- d) świadczenia wypłacane są w kwocie zasądzonych alimentów, nie wyższej jednak niż 500 zł na osobę uprawnioną (dziecko),
- e) świadczenia przyznawane są na okres od 1 października do 30 września następnego roku.

Prawo do świadczeń z FA ustala się na okres począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek do organu właściwego wierzyciela. Prawo do świadczeń z FA mają zarówno dzieci wychowywane przez samotnych rodziców, jak i dzieci z rodzin pełnych. Za bezskuteczną uważa się egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych; za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika,
- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych:

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów reguluje zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił: złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy, bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych - organ właściwy dłużnika składa:

- Wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r.
- Kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.
- Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa do organów ścigania.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych ma na celu odzyskanie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Egzekucję alimentów prowadzi komornik sądowy, z którym na bieżąco współpracuje pracownik OPS. W 2020 dłużnicy wpłacili

Rozdział 85503 – pozostała działalność – rządowy program dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”:

- plan dotacji – 321,00 zł,
- plan wykonany – 222,00 zł.

Plan zrealizowany został w 69,16 %.

Zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1390 z póź. zm) przez rodzinę wielodzietną rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

1. w wieku do ukończenia 18 roku życia,
2. w wieku do ukończenia 25 roku życia – w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej,
3. bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Do korzystania z programu uprawnieni są członkowie rodziny wielodzietnej:

1. rodzic (rodzice) – przez którego rozumie się także rodzica (rodziców) zastępczych lub osobę (osoby) prowadzącą rodzinny dom dziecka,
2. małżonek rodzica,
3. dziecko – przez które rozumie się także dziecko, nad którym rodzic sprawuje rodzinną pieczę zastępczą oraz osobę przebywającą w dotychczasowej rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, o której mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 107).

Prawo do korzystania z Programu przysługuje niezależnie od dochodu rodziny. Karta jest przyznawana bezpłatnie. W 2019 r. skorzystało z Karty Dużej Rodziny 79 rodzin.

Rozdział 85504 – Wspieranie rodziny – asystent rodziny

- plan dotacji – 1 700,00 zł,
- plan wykonany – 1 700,00 zł.

Plan zrealizowany został w 100 %.

- plan ze środków własnych – 57 457,00 zł,
- plan wykonany – 55 556,57 zł.

Plan zrealizowany 96,69 %

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rutkach realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 11 w przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy, dokonuje analizy sytuacji rodziny. Jeżeli z analizy wynika konieczność przydzielenia asystenta rodziny, wnioskuje do kierownika o przydzielenie asystenta. Po otrzymaniu wniosku Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej przydziela asystenta rodziny, który wykonuje pracę na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienia ich samooceny, wzbudzenia wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składających się na proces wychowania i

prowadzenia gospodarstwa domowego. W 2020 r. wsparciem asystenta rodziny objętych było 5 rodzin w tym 17 dzieci w tym 5 dzieci niepełnosprawne z terenu gminy Rutki.

Rozdział 85504 – Wspieranie rodziny – Program „Dobry start” 300+

- plan dotacji – 225 000,00 zł,
- plan wykonany – 204 300,00 zł.

Plan zrealizowany został w 90,80 %.

Program „Dobry Start” 300 + przysługuje wyłącznie dzieciom uczącym się w szkole podstawowej, dotychczasowym gimnazjum, szkole ponadpodstawowej i dotychczasowej szkole ponadgimnazjalnej (z wyjątkiem szkoły policealnej i szkoły dla dorosłych), szkole artystycznej, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub nauki, a także w młodzieżowym ośrodku socjoterapii, specjalnym ośrodku szkolno- -wychowawczy, specjalnym ośrodku wychowawczym oraz ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym;

- program nie obejmuje dzieci realizujących przygotowanie przedszkolne ani w przedszkolu, ani w tzw. „zerówce” prowadzonej w szkole;
- nie obejmuje także studentów, uczniów szkół policealnych i uczniów szkół dla dorosłych;
- świadczenie dobry start nie podlega unijnej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Oznacza to, że gmina ustala prawo do świadczenia dobry start samodzielnie i nie przekazuje wniosku do wojewody, nawet jeśli jeden z rodziców dziecka przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - w państwie Unii Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub w Szwajcarii.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rutkach wypłacił świadczenie dla 659 dzieci w łącznej wysokości 213 600,00 zł.

Rozdział 85508 rodziny zastępcze

- plan – 3 000,00 zł
- plan wykonany – 0,00 zł.

W 2020 r. Ośrodek Pomocy Społecznej nie ponosił odpłatności za pobyt dzieci z terenu Gminy Rutki w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej lub w rodzinie zastępczej.

Rozdział 85415 – Pomoc materialna dla uczniów – Stypendia dla uczniów, zasiłek szkolny.

- plan dotacji – 126 150,00 zł,
- plan wykonany – 124 927,60 zł.

Plan zrealizowany został w 99,03 %.

- plan ze środków własnych – 14 017,00 zł,
- plan wykonany – 13 880,85 zł.

Plan zrealizowany 99,03 %

Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych. Pomoc materialna przysługuje: uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24. roku życia; wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki. Na rok szkolny 2019/2020 zostało złożonych 101 wniosków o przyznanie stypendium szkolnego, 98 uczniom przyznano stypendium szkolne w tym 2 uczniom przyznano zasiłek szkolny. Na rok 2020/2021 złożono 78 wniosków, przyznano 72 stypendia dla uczniów.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje także zadanie w formie pracy socjalnej.

Jednym z głównych zadań gminy w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej. Praca socjalna dotyczyła niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc finansową, a także bardzo często osób, które nie korzystały ze świadczeń finansowych z tut. ośrodka. Pracownik socjalny i aspirant rodziny często musieli być mediatorami w sporach rodzinnych. Obejmowali swoją działalnością rodziny, w których sytuacja finansowa była dobra, a nawet bardzo dobra, jednak konflikty rodzinne, przemoc psychiczna bądź fizyczna, nałogi itp. miały negatywny wpływ na dobro małoletnich dzieci lub innych członków rodziny.

Praca socjalna jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc, pod warunkiem, że on sam zaangażuje się w proces zmian. Pracownik socjalny wpływa na zmianę życia indywidualnych osób oraz rodzin, którym służą w przypadkach nagłych sytuacji kryzysowych jak i codziennych, osobistych problemów. Pracownik socjalny i asystent rodziny często pełni funkcję „pogotowia ratunkowego” będąc po części prawnikiem, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką, doradcą czy po prostu cierpliwym słuchaczem. Niejednokrotnie pracownik socjalny i asystent rodziny musieli zaoferować pomoc w skompletowaniu dokumentów w celu: skierowania osób na komisję do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności, uzyskania: zasiłku pielęgnacyjnego, świadczeń rodzinnych, ustalenia prawa do emerytury lub renty.

Na terenie gminy pracę socjalną wykonuje 3 pracowników: Starszy specjalista pracy socjalnej, specjalista pracy socjalnej, pracownik socjalny z pracy socjalnej skorzystało 360 osób .

Praca socjalna świadczona jest w następującej formie:

- podejmowanie działań zmierzających do zabezpieczenia przed skutkami silnych mrozów, zaopatrywanie podopiecznych w opał oraz żywność,
- pomoc podopiecznym w wypełnianiu wniosków na ustalenie stopnia niepełnosprawności,
- pomoc przy składaniu wniosku o dowód osobisty,
- objęcie dożywianiem w szkole dzieci, młodzieży oraz zapewnienie pomocy finansowej na zakup żywności dla osób, które nie mają możliwości skorzystania z gorącego posiłku,
- wydawanie skierowań do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, współpraca z Bankiem Żywności,
- pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, działania mediacyjne,
- motywowanie osób zagrożonych alkoholizmem do podjęcia leczenia,
- zapewnienie usług opiekuńczych osobom starszym, świadczonych przez opiekunki,
- pomoc w załatwieniu pobytu i dotarciu do szpitala i zakładu pielęgnacyjno-opiekuńczego,
- działania interwencyjne w sytuacji osób czy rodzin zagrożonych, potrzebujących pomocy,
- udzielanie osobom zgłaszającym się pełnej informacji o przysługujących im świadczeniach i dostępnych formach pomocy,
- pomoc w uzyskaniu pomocy materialnej od organizacji pozarządowej,
- pomoc w uzyskaniu świadczeń emerytalno - rentowych,
- pomoc w uzyskaniu schronienia zimą, min. w placówce noclegowej,
- organizowanie przewozu osób do DPS,
- pomoc w uzyskaniu skierowania na turnusy rehabilitacyjne,
- pomoc w uzyskaniu świadczeń materialnych z PCPR, PEFRON,
- pomoc w zorganizowaniu wyjazdu dzieci na kolonie letnie,
- wsparcie w rozwiązywaniu problemu przemocy, udzielanie informacji o kompetencjach policji, sądu, prokuratury,
- pomoc w docieraniu do ośrodków interwencji kryzysowej,
- pomoc w umieszczaniu w szpitalu psychiatrycznym - za zgodą lub bez zgody w trybie nagłym,
- podjęcie działań w celu umieszczenia osoby wymagającej całodobowej opieki w domu pomocy społecznej bez jej zgody,
- sprawianie pogrzebu,

- pomoc w uzyskaniu porady psychologicznej i prawnej.
Ośrodek Pomocy Społecznej w Rutkach współpracuje w ramach pracy socjalnej z różnymi instytucjami, które wspomagają działalność ośrodka tj.:
- Sądem Rejonowym w Zambrowie i Okręgowym w Łomży (kierowanie wniosków o wgląd w sytuację rodziny, wniosków o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego oraz wymianę informacji na temat spraw rozwodowych podjęcie leczenia odwykowego),
- Prokuraturą Rejonową w Zambrowie (upowszechnianie informacji dotyczących udzielanych porad w ramach „Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym”, kierowanie wniosków o podejrzenie popełnienia przestępstwa polegającego na stosowaniu przemocy fizycznej i psychicznej),
- Policją (sprawdzania sytuacji rodzin w związku z niepokojącymi sygnałami, w szczególności z problemem przemocy, monitoring w ramach prowadzonej procedury Niebieskiej Karty i współpraca w ramach grup roboczych zespołu interdyscyplinarnego, organizacja debaty na temat bezpieczeństwa w gminie),
- PCPR w Zambrów (umawianie bezpłatnych wizyt u psychologa i radcy prawnego),
- Powiatowym Urzędem Pracy w Zambrów (upowszechnianie świadczeniobiorcom aktualnych ofert pracy oraz szkoleń dla osób bezrobotnych, motywowanie osób bezrobotnych do aktywnego poszukiwania pracy).
- Zespołem Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Zambrowie,
- ze szkołami z terenu gminy, z wychowawcami oraz dyrektorami szkół w zakresie realizacji obowiązku szkolnego oraz realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, promocja zdrowego, trzeźwego i bezpiecznego sposobu spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież,
- Gminną Biblioteką Publiczną oraz Domem Kultury (upowszechnianie informacji o możliwościach spędzania czasu wolnego w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży),
- Powiatowym Zespołem do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Łomży (pomoc w wypełnianiu wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności),
- współpraca z lekarzami rodzinnymi oraz pielęgniarkami środowiskowymi (zapewnienie pomocy medycznej),
- Szpitalami (współpraca przy przyznawaniu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, wymiana informacji na temat sytuacji rodzin pacjentów),
- z Zakładem Opiekuńczo-Lecznicznym w Ciechanowcu, w Szczuczynie (w zakresie upowszechniania informacji oraz kompletowania wymaganej dokumentacji),
- współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (kierowanie wniosków na komisję osób nadużywających alkohol, obsługa i prowadzenie dokumentacji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz obsługa merytoryczna wydatków z funduszu alkoholowego),
- z innymi jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej – wnioski o przeprowadzenie wywiadów środowiskowych, cz. II na rzecz rodzin z Gminy Rutki,
- Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Zambrowie (umawiano badanie dzieci z rodzin dysfunkcyjnych),
- Biurem Porad Obywatelskich (upowszechnianie informacji dotyczących uzyskania bezpłatnych porad z zakresu prawa rodzinnego, mieszkaniowego, ubezpieczeń społecznych, zatrudnienia i bezrobocia oraz świadczeń socjalnych w ramach realizowanego projektu „Wspieranie przez doradzenie”),
- Wojewódzkim Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Choroszczy i Łomży oraz Poradnią Uzależnień w Zambrowie, Choroszczy (w zakresie pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych),
- Kuratorami sądowymi – (wymiana informacji niezbędnych do udzielania właściwej

i adekwatnej do potrzeb pomocy osobom opuszczającym zakłady karne, ich rodzinom oraz innym osobom i rodzinom mającym trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz pozostające pod kuratelą sądową),

- Parafią Rzymsko-Katolicką w Rutkach i Grądach Woniecko,
- Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego – (pomoc w wypełnianiu wniosków o rentę, występowanie z wnioskami o wydanie zaświadczeń potwierdzających wysokość świadczeń emerytalno-rentowych, informacje dot. zasiłków pogrzebowych),
- Komornikami Sądowymi i Skarbowymi (w zakresie prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych),
- Domami Pomocy Społecznej (w zakresie zapewnienia całodobowej opieki mieszkańcom z naszej gminy,
- Zakładem Karnym w Grądach Woniecko,
- Stowarzyszenie Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych w Białymstoku.

W związku z ogłoszoną epidemią COVID-19 ograniczono wyjazdy służbowe, delegacje pracowników Ośrodka Pomocy, oraz udział w oficjalnych wydarzeniach, spotkaniach, zebraniach organizowanych przez instytucje i stowarzyszenia z wyjątkiem tych związanych z przeciwdziałaniem i zapobieganiem rozpowszechniania się wirusa COVID-19. Pracownicy terenowi pracują w środowiskach tylko interwencyjnie. Ograniczono wizyty interesantów OPS, z wyjątkiem wizyt, podczas których niezbędne jest osobiste stawiennictwo interesanta. Korespondencję, pisma i inne dokumenty należało i należy składać wyłącznie w pomieszczeniu przeznaczonym do obsługi interesantów, W celu zapewnienia komunikacji zaleca się wykorzystywanie korespondencji mailowej i kontaktów telefonicznych. Zobowiązano wszystkich pracowników do stosowania „środków ochrony osobistej związanych ze zwalczaniem epidemii COVID-19” zapewnionych przez Pracodawcę, tj. płyny dezynfekujące, mydła, rękawiczki jednorazowe, maseczki ochronne.

W roku ubiegłym pracownicy socjalni w ramach przyznawanej pomocy w reżymie sanitarnym przeprowadzali wywiady środowiskowe w terenie oraz wywiady środowiskowe telefonicznie pod względem sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej, mieszkaniowej i materialnej oraz na rzecz świadczeń rodzinnych 34 wywiady środowiskowe. Przeprowadzano dodatkowo wywiady na potrzeby innych instytucji (OPS-ów, PCPR-ów, sądów, itp.).

Do Ośrodka Pomocy Społecznej wpłynęło 1998 spraw, z których wydano decyzje, pisma w sprawach pomocy w formie zasiłków z pomocy społecznej, posiłków, świadczeń rodzinnych, pielęgnacyjnych, opiekuńczych, jednorazowej zapomogi, funduszu alimentacyjnego oraz o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, świadczenia wychowawczego, stypendium szkolnego, „Dobrego Startu”,

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rutkach w 2020 r. podpisał współpracę jako Partner Lokalny z Bankiem Żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020. **Program realizowany w okresie 2019/2020.** Osoby, które otrzymają skierowanie od pracownika socjalnego naszego Ośrodka, będą mogły skorzystać ze wsparcia w postaci żywności, która cyklicznie będzie dystrybuowana w formie paczek żywnościowych. Do skorzystania ze wsparcia w postaci żywności i realizowanych działań towarzyszących uprawnione są osoby, które spełniają określone przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej kryteria zakwalifikowania do statusu osoby najbardziej potrzebującej, tj.: osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy wynosi **1542,20 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1161,60 zł dla osoby w rodzinie**) na podstawie skierowania wystawionego przez właściwy terytorialnie Ośrodek Pomocy Społecznej, lub w przypadku osoby bezdomnej – oświadczenia podpisanego w organizacji. W roku 2020 r. 360 osób otrzymało paczki żywnościowe z w/w programu 21 ton żywności.

W związku z ogłoszoną epidemią Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej przy współpracy Ochotniczej Straży Pożarnej w Rutkach-Kossakach rozwozili paczki żywnościowe dla osób

starszych, samotnych i niepełnosprawnych i przewlekle chorych. W ramach programu 2019 /2020 dla osób korzystających z pomocy żywnościowej przeprowadzono 3 warsztaty edukacyjnych w ramach działań towarzyszących:

- żywienia dietetycznych - jedno spotkanie dla 20 uczestników,
- Kulinarynych - jedno spotkanie dla 20 uczestników,
- Niemarnowania żywności - jedno spotkanie dla 20 uczestników.

W 2020 r. wspólnie z Wójtem Gminy Rutki zorganizowano prace społecznie użyteczne jako wsparcie skierowana do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku jednocześnie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Prace te odbywają się bez nawiązania stosunku pracy ani umowy o pracę. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Starosta refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu. Z w/w wsparcia skorzystały 4 osoby bezrobotne.

Ośrodek Pomocy Społecznej i Urząd Gminy Rutki 2020 r. umożliwił przeprowadzenie kursów zawodowych dla osób bezrobotnych, niepełnosprawnych z terenu Gminy Rutki przez Stowarzyszenie Europartner AKIE w Białymstoku. Z kursów zawodowych skorzystało 20 osoby w tym 10 osób podjęło staży zawodowy.

W związku z panującym zagrożeniem epidemicznym w Polsce Urząd Gminy Rutki, Ośrodek Pomocy Społecznej w Rutkach wspólnie z Zakładem Karnym w Grądach Woniecko zabezpieczyli lokalną społeczność w maseczki bawełniane, wielokrotnego użytku. Czuliśmy się odpowiedzialni za to, by włączyć się w działania mające na celu wsparcie lokalnej społeczności w szczególności osób z grupy z podwyższonego ryzyka tj: seniorów, osoby niepełnosprawne. Rozdaliśmy ponad 1600 maseczek mieszkańcom Gminy Rutki, które były szyte przez więźniów z ZK, i pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Rutkach. Współpracowaliśmy z Powiatową Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną Województwa Podlaskiego w Zambrowie, celem współpracy było i jest zdrowie i życie każdego człowieka, ze szczególną troską adresowaną do osób starszych, słabszych, bardziej podatnych na zakażenie i ciężki przebieg COVID-19, osób w izolacji domowej i kwarantannie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rutkach od 2020 r. wydaje zaświadczenia w celu skorzystania z dofinansowania w ramach Programu „CZYSTE POWIETRZE”. Mieszkańcy Gminy Rutki, którzy zamierzają złożyć wniosek o przyznanie podwyższonego poziomu dofinansowania do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej do dnia złożenia wniosku powinien uzyskać zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

PODSUMOWANIE I POTRZEBY OŚRODKA

W niniejszym sprawozdaniu starałam się przedstawić zadania, jakie OPS zrealizował w czasie epidemii w 2020 roku, jednak muszę dodać, że nie wszystkie nasze działania można przedstawić w liczbach.

Zakres działań pracowników OPS stosowanych wobec osób i rodzin korzystających z pomocy jest bardzo rozległy. Wymaga wszechstronnej wiedzy, umiejętności, narzędzi niezbędnych do odpowiedniego pokierowania sprawami ludzi, wspierania ich, a nie wyręczania. Działania te mają być skuteczne i efektywne, mają służyć wzmocnieniu rodziny, aktywizować i usamodzielniać. Nasza praca skupia się na tych celach. Nieustające nowelizacje ustawy o pomocy społecznej oraz ustaw i rozporządzeń wykonawczych, kładą coraz większy nacisk na prawidłowo prowadzoną pracę socjalną oraz powodują stałe rozszerzenie zadań realizowanych przez pomoc społeczną.

Zastanawiając się nad wielkością istniejących zasobów pomocy społecznej pod kątem faktycznych potrzeb i problemów społecznych, biorąc jednocześnie pod uwagę możliwości ekonomiczne Gminy należy stwierdzić, iż pozostają one na poziomie gwarantującym zaspokojenie podstawowych, a więc najważniejszych potrzeb życiowych klienta, a także części zadań określonych

przez ustawodawcę jako fakultatywne. Jednocześnie wymiar występujących problemów społecznych ukazuje konieczność stopniowego zwiększenia nakładów i środków na realizację niektórych nałożonych ustawowo zadań w obszarze pomocy społecznej, wynagrodzeń pracowników oraz wspierania rodziny i pieczy zastępczej, a także dalszy rozwój działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, które mogą wystąpić w przyszłości.

Niestety nie zawsze pomoc z naszej strony wygląda tak, jak byśmy sobie tego życzyli, często wynika to z braku chęci współpracy z drugiej strony, wynikającej z wrodzonej bezradności lub będącej wynikiem choroby bądź zaburzeń psychicznych, a także roszczeń, które wynikają z uzasadnienia tj: „mi się należy bo mam niskie dochody”, zdarzają się również przypadki, w których nasza działalność ograniczona jest przez przepisy prawne i mimo tego, że w danym przypadku uważamy, iż np. pomoc finansowa byłaby konieczna, nie możemy jej udzielić, bo ustawa mówi inaczej. Zdarza się również, że nie mamy żadnych informacji na temat danej osoby lub rodziny zamieszkującej na terenie gminy i wymagających wsparcia.

Jesteśmy tylko ludźmi i dlatego nie zawsze docieramy do środowisk, gdzie potrzebna jest pomoc, dlatego apelujemy: jeżeli znacie Państwo rodziny, bądź osoby, którym potrzebna jest pomoc, prosimy o sygnał z Państwa strony, jeżeli będziemy w stanie coś zrobić i dana osoba wyrazi chęć współpracy z nami, z pewnością tej pomocy udzielimy w szczególności jeśli osoby lub rodziny są w izolacji domowej lub kwarantannie.

Sprawozdanie opracowano zgodnie z wymogiem art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.), który mówi, że kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy sprawozdania z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Realizacja planu finansowego w poszczególnych rozdziałach przebiegała prawidłowo. Dotacje celowe z budżetu państwa na zadania zlecone oraz z budżetu gminy na zadania własne zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

Sporządzono: dn. 2021.03.08

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej

w Rutkach

mgr Anna Trypuć

